

Huvudman

Helsingborgs kommun
kontaktcenter@helsingborg.se

Ärendet

Tematisk tillsyn om betygssättning genom prövning efter lovskola i årskurs 9 vid grundskolan Elinebergsskolan i Helsingborgs kommun.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Helsingborgs kommun en anmärkning avseende brister rörande betygskatalog. Helsingborgs kommun ska senast den **11 december 2025** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar som avser prövning och betygssättning.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:4824) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har genomfört en tillsyn av Elinbergsskolan i Helsingborgs kommun inom ramen för en tematisk tillsyn om betygssättning genom prövning efter lovskola.

Syftet med tillsynen är att Skolinspektionen ska granska huruvida regleringen kring prövning efter lovskolan i årskurs 9 efterlevs. I tillsynen ingår att granska genomförandet av prövning och betygssättning.

Tillsynen har genomförts genom besök på skolenheten den 16 juni 2025 och intervjuer med lärare och rektor har genomförts den 22 augusti 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat betygskataloger, slutbetyg och lärarförteckning. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Anmärkning

Betygskatalog och slutbetyg

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av en förteckning över den undervisande personalen på lovskolan samt betygskatalogen efter avslutad lovskola. Skolinspektionen har i samband med tillsynen granskat skolans betygskatalog efter genomförd lovskola i årskurs 9 samt genomfört intervjuer med skolans rektor samt lärare som ansvarar för att genomföra prövningar och sätta betyg efter genomförd lovskola. Det framgår att rektorn utfärdat nya slutbetyg för de elever som genomfört prövning och därmed uppfyllt kraven för de nya betygen. Ändringarna av betygen har dokumenterats i betygskatalogen som förs på papper där det framgår vilket ämne och elev som avses. Totalt har fem nya betyg skrivits in i betygskatalogen efter prövningar i samband med lovskola. Av betygskatalogen framgår såväl det gamla som det nya betyget och att ansvarig lärare signerat samtliga ändringar. Samtliga ändringar har signerats av legitimerade och behöriga lärare. I betygskatalogen saknas dock datering som anger när beslut om nytt betyg är fattat och lärarnas signering saknar namnförtydligande.

Rättslig reglering

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygs katalog. (6 kap. 10 § skolförordningen)

För en elev som har skolplikt ska slutbetyg utfärdas när skolplikten upphör. En sådan elev som därefter har slutfört den högsta årskursen har rätt att få ett nytt slutbetyg. För en elev som inte har skolplikt ska slutbetyg utfärdas när eleven har slutfört den högsta årskursen. (6 kap. 14 § skolförordningen)

Den som redan har slutbetyg har efter prövning i ett eller flera ämnen rätt att få ett nytt slutbetyg. (6 kap. 21 § skolförordningen)

Den som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygs katalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Förs betygs katalogen elektroniskt får uppgiften istället signeras med en sådan avancerad elektronisk signatur som avses i 2 § lagen (2000:832) om kvalificerade elektroniska signaturer. (7 § Skolverkets föreskrifter (SKOLFS:2011:123) om betygs katalog)

En betygs katalog i grundskolan ska innehålla ämnets namn och elevens betyg i respektive ämne. Ett betyg efter prövning ska framgå av betygs katalogen. Om eleven har ett betyg i ämnet sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Beslut om att inte sätta betyg ska enligt 6 kap. 19 § skolförordningen (2011:185) i grundskolan, sameskolan och specialskolan markeras med ett horisontellt streck. Dessutom ska betygs katalogen innehålla uppgift om att ett avgångsintyg har utfärdats, enligt 6 kap. 17 § skolförordningen. (9 § Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:123) om betygs katalog)

Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygs katalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygs katalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (7 § i samma SKOLFS).

Bestämmelser om rättelse av betyg och om ändring av uppenbart oriktiga betyg finns i 3 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800). Rättelser och ändringar ska anges i betygs katalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras på samma sätt som anges i 7 § första stycket. En datering och en signatur av rättelser och ändringar får inte omfatta flera betygsuppgifter. Det ska framgå av betygs katalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad. (13 § i samma SKOLFS).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Helsingborgs kommuns verksamhet vid Elinebergsskolan uppfyller författningskraven gällande att rektorn utfärdat nya slutbetyg för de elever som erhållit nytt betyg efter provning. I betygskatalogen framgår såväl de gamla som de nya slutbetygen. Betygsättande lärare har även signerat samtliga ändringar av betyg. Tillsynen visar dock att det inte framgår datum för när ändringarna är genomförda samt att det saknas namnförtydligande av betygssättande lärares signaturer. Detta är en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Helsingborgs kommuns verksamhet vid Elinebergsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller datering och signering i betygskatalogen. Tillsynen visar dock att ändringarna av betyg är genomförda på ett korrekt sätt, samt att betygssättande lärare har signerat samtliga ändringar.

Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Helsingborgs kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Provning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Det framgår av tillsynen att huvudmannens verksamhet vid Elinebergsskolan erbjuder elever som avslutat årskurs 9 provningar i flera ämnen i samband med lovskola som bedrivs i skolans lokaler. Lovskolans undervisning är schemalagd 08.15-15.00 under veckodagarna mellan den 9 och 19 juni och dess omfattning överstiger 50 timmar. Provningar som genomförts har innefattat underlag som speglar de betygskriterier som ska bedömas och har utformats utifrån nationella betygskriterier. Inför beslut om nytt betyg har eleven genomfört provning utformad så att en sammantagen bedömning kunnat göras mot samtliga betygskriterier. Efter genomförd provning har läraren gjort en sammantagen bedömning av elevens kunskaper gentemot samtliga betygskriterier för det nya betyget.

Rättslig reglering

Den som vill ha betyg från grundskolan har rätt att genomgå provning för betyg. Denna kan avse hela utbildningen i grundskolan eller ett eller flera ämnen som ingår i utbildningen. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg i ett avslutat ämne eller slutbetyg från grundskolan. Den som har fått undervisning i lovskola enligt 23 b § andra stycket ska av huvudmannen erbjudas att i anslutning till lovskolan genomgå provning för betyg i de ämnen undervisningen i lovskolan har avsett. Bestämmelserna om betygssättning i detta kapitel och i 3 kap. ska i tillämpliga delar gälla i fråga om provningen. (10 kap. 23 § skollagen 2010:800).

En huvudman ska också, om inte annat följer av fjärde stycket, erbjuda lovskola till elever som har avslutat årskurs 9 utan att ha uppnått behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan. Lovskolan ska anordnas i juni samma år som eleven avslutat årskurs 9 och uppgå till sammanlagt minst 50 timmar. (10 kap. 23 b § skollagen andra stycket)

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygsriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg. (10 kap. 20 § första stycket skollagen)

Betyget uttrycker i vilken utsträckning den enskilda eleven har uppfyllt de nationella betygsriterier som finns för respektive ämne. Som stöd för betygssättningen finns ämnesspecifika betygsriterier för olika betygssteg. Läraren ska vid betygssättningen göra en allsidig bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de nationella betygsriterierna. (Lgr 22, 2.7 Bedömning och betyg)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Helsingborgs kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller provning. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Betygssättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inskickad dokumentation samt intervjuer med lärare och rektor framgår att samtliga betyg som satts i samband med lovskolan har beslutats av legitimerad och behörig lärare som också utformat och genomfört provningen med berörda elever.

Rättslig reglering

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn. (3 kap. 16 § första och andra styckena skollagen)

Om fler än en lärare bedriver undervisningen vid den tidpunkt då betyg ska sättas och bara någon eller några av dessa är legitimerade, ska betyget beslutas av den eller de legitimerade lärarna. (6 kap. 3 § skolförordningen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Helsingborgs kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller betygssättning. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Carolin Levinsson.

Utredaren Tomas Karlsson har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även Lena Osvaldsson medverkat.